

VLINDERBLOEMIGEN LEGGEN JE GEEN WINDEIEREN IN HET GLB

In Vlaanderen is het gebruik van vlinderbloemigen als eiwitleverancier nog niet goed ingeburgerd. Daarom keert de overheid al enkele jaren een VLI-premie uit aan wie met vlinderbloemigen aan de slag wil. – *Geertrui Goyens, SBB*

De milieuvordelen van teelten als klaver, gras-klaver en luzerne zijn intussen wel gekend. Ze hebben minder bemesting en gewasbeschermingsmiddelen nodig en de teelt is ook minder of niet erosiegevoelig. Maar wist je ook dat je vlinderbloemigen kan inzetten voor meerdere doeleinden in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) en zo premies kan cumuleren? We geven een overzicht van de mogelijke combinaties.

VLI-premie

Binnen het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) kan je subsidies ontvangen voor agromilieuklimaatmaatregelen (AMM). Het gaat om het vrijwillig toepassen van milieu-, klimaat- en natuurvriendelijke landbouwpraktijken die bijkomende inspanningen vragen van de landbouwers. De AMM voor

de teelt van vlinderbloemigen wordt kortweg VLI-premie genoemd. De VLI-premie bedraagt 450 euro/ha of 600 euro/ha. Om ze te ontvangen teel je gedurende 5 opeenvolgende jaren vlinderbloemige gewassen als hoofdteelt. Denk hierbij onder meer aan gras-klaver, tuin- en veldbonen, luzerne of klaver. De VLI-verbintenis wordt aangegaan voor 5 jaar en voor een oppervlakte van minimum 0,5 ha. Bij een tekort komen er sancties en bij overschot wordt tot maximaal 120% uitbetaald. Als je tijdens de

.....
**Een nieuwe overeenkomst
aangaan kan tot 30 november
via het e-loket.**
.....

vijfjarige looptijd de verbintenisoppervlakte wil verhogen, kan je de verbintenis stopzetten en vervangen door een nieuwe verbintenis van 5 jaar.

Sinds vorig jaar moet elke nieuwe VLI-premie voorafgaand aan de verzamelaanvraag worden aangevraagd. De deadline nadert: concreet kan je via het e-loket tot 30 november een nieuwe overeenkomst aangaan voor 5 jaar. Deze zal starten in 2017. Landbouwers met een lopende VLI-premie hoeven dit najaar geen actie te ondernemen.

Een belangrijke voorwaarde is dat je de percelen waarop je vlinderbloemigen teelt in eigen gebruik moet hebben van 21 april tot en met 31 december. Meer info over deze en andere voorwaarden van de premie vlinderbloemigen vind je op de website van het departement Landbouw en Visserij (<http://lv.vlaande->

Tabel 1 Inzetbaarheid van vlinderbloemigen in het GLB - Bron: SBB

Gewas	Verzamelaanvraag - vergroening			AMM	Mestaangifte		Randvoorwaarden erosie	Verzamel-aanvraag
	EAG		Gewasdiversificatie		Derogatiegewas	Vanggewas focusbedrijf		
	Groenbedekkersmengsel (GB)	Stikstofbindend gewas						
Gras-klaver	Ja	Nee	Grassen	450	Ja (max 50 % klaver)	Ja	Ja	700
Gras-luzerne	Ja	Nee	Grassen	450	Nee	Nee	Ja	660
Mengsel gras en vlinderbloemigen ¹	Ja	Nee	Grassen	-	Nee	Nee	Ja	745
Voedererwten ¹	Nee	Ja	Erwten	600	Nee	Nee	Nee	51
Tuin- en veldbonen ²	Nee, tenzij in mengsel met min. 1 andere GB	Ja	Wikken	600	Nee	Nee	Nee	52
Rode klaver	Nee, tenzij in mengsel met min. 1 andere GB	Ja	Klaver	450	Nee	Nee	Nee	723
Eenjarige luzerne	Nee	Ja	Luzerne	450	Nee	Nee	Nee	731
Meerjarige luzerne	Nee	Ja	Luzerne	450	Nee	Nee	Nee	732
Niet-bittere lupinen	Nee, tenzij in mengsel met min. 1 andere GB	Ja	Lupinen	-	Nee	Nee	Nee	53
Eénjarige klaver	Nee, tenzij in mengsel met min. 1 andere GB	Ja	Klaver	-	Nee	Nee	Nee	721
Meerjarige klaver	Nee, tenzij in mengsel met min. 1 andere GB	Ja	Klaver	-	Nee	Nee	Nee	722
Wikke	Nee, tenzij in mengsel met min. 1 andere GB	Ja	Wikken	-	Nee	Nee	Nee	474
Mensel van vlinderbloemigen	Ja	Ja	Vlinderbloemigen	-	Nee	Nee	Nee	744

¹ andere dan gras-klaver en gras-luzerne; ² Niet voor menselijke consumptie

ren.be/nl/subsidies/agromilieuverbintenissen).

Multi-inzetbaar

Met het nieuwe GLB in 2015 hebben veel landbouwers de kat nog uit de boom gekeken. Ondertussen is de regelgeving uitgeklaard en blijkt dat vlinderbloemigen multi-inzetbaar zijn. Tabel 1 geeft een overzicht. In het kader van vergroening kunnen vlinderbloemigen op 2 manieren bijdragen aan de oppervlakte Ecologisch Aandachtsgebied (EAG), namelijk als

groenbedekkersmengsel of als stikstofbindend gewas.

De tweede vergroeningseis in het GLB is gewasdiversificatie. Ook hier kunnen vlinderbloemigen een voordeel opleveren als ze een extra teeltgroep vormen. Gras-klaver wordt als primus van de vlinderbloemigen beschouwd. Niet enkel mag het doorgezaaid worden op percelen blijvend grasland. In het kader van mest kan gras-klaver worden ingezet als derogatiegewas en als vanggewas. Tot slot mogen gras-klaver en gras-luzerne

gebruikt worden in erosiebufferstroken, zonder verlies van premie.

Groenbedekkersmengsel als EAG

Een land- of tuinbouwbedrijf met 15 ha of meer bouwland moet minstens 5% van het areaal bouwland inrichten als Ecologisch Aandachtsgebied (EAG). De meest gekozen maatregel blijkt het inzaaien van een mengsel van groenbedekkers. Gras-klaver, gras-luzerne en andere mengsels van vlinderbloemigen (minimum 2 groenbedekkers) kunnen worden gebruikt als groenbedekking in het kader van EAG voor 30% van de oppervlakte. Let wel op dat je de groenbedekker voor 1 oktober inzaait en na de minimale aan te houden periode inwerkt. Een EAG-groenbedekkingssateelt mag dus niet blijven aanliggen als hoofdteelt in 2017.

Stikstofbindende gewassen als EAG

Als je vlinderbloemigen inzaait als hoofdteelt, telt dit mee als EAG-stikstofbindend gewas voor 70% van de oppervlakte. Hetzelfde geldt voor mengsels van vlinderbloemigen als hoofdteelt, maar niet als er gras is bijgemengd (bijvoorbeeld gras-klaver of gras-luzerne). Als de vlinderbloemigen worden ingebracht als EAG is er geen dubbelfinanciering met de

Ook voor voedererwten kan je een VLI-premie van 600 euro/ha aanvragen. Je moet dan wel gedurende 5 opeenvolgende jaren vlinderbloemigen telen als hoofdteelt.

Figuur 1 De 12 m brede gras-klaverstrook, aangegeven als apart perceel, komt in aanmerking voor zowel EAG-bosrand met productie, de agromilieumaatregel voor vlinderbloemigen en als erosiegrasstrook in het kader van de randvoorwaarden erosie

- Bron: Departement Landbouw en Visserij

VLI-premie mogelijk. De oppervlakte wordt wel meegeteld voor de verbintenis-oppervlakte, maar de premie voor deze oppervlakte wordt niet uitbetaald.

Vergroening gewasdiversificatie

Naast EAG is de andere vergroeningsverplichting gewasdiversificatie. Wanneer een land- en tuinbouwer meer dan 10 ha bouwland aangeeft, moet hij minstens 2 of 3 verschillende hoofdgewassen telen. Vlinderbloemigen kunnen dus een bijdrage leveren als ze een extra teeltgroep vormen. Als je vlinderbloemigen teelt en er in het mengsel grassen zijn opgenomen (bijvoorbeeld bij gras-klaver of gras-luzerne) wordt het als teeltgroep

'grassen' beschouwd. Als er al graslanden aanwezig zijn, vormen de vlinderbloemigen dan geen bijkomende teelt. Dit is wel het geval voor andere vlinderbloemigen, zoals bijvoorbeeld rode klaver, die dan – naast de grassen – een bijkomende teelt vormen en je zo helpen aan de vergroeningsverplichting te voldoen.

Blijvend grasland doorzaaien met (gras-)klaver voor VLI-premie

De derde en laatste vergroeningseis is blijvend grasland. Wist je dat percelen blijvend grasland mogen worden doorgezaaid met klaver? Voor deze gras-klaverpercelen kan zelfs de VLI-premie worden aangevraagd, voor zover de minimale dichtheid van klaver wordt gerespecteerd. Op ecologisch kwetsbare percelen (EKBG) is dit niet toegestaan.

Gras-klaver voor derogatie en als vanggewas

Een groot voordeel van de hoofdteelt gras-klaver is dat hij sinds dit jaar in aanmerking komt voor derogatie. Voorwaarde is dat er minder dan 50% klaver wordt ingezaaid. Het Mestdecreet verplicht verder sommige landbouwbedrijven om op bepaalde percelen of na sommige teelten een vanggewas in te zaaien. In principe is een vanggewas een niet-vlinderbloemige groenbedekker en

kan dus enkel gras-klaver hiervoor worden ingezet, mits ingezaaid voor 1 oktober.

Gras-klaver en gras-luzerne als erosiestrook

De erosieregelgeving in het kader van de randvoorwaarden is aangepast, nadat hij in 2014 strenger werd. Voor paarse en rode percelen (respectievelijk zeer hoog en hoog erosiegevoelige percelen) blijft het nemen van erosiebestrijdingsmaatregelen een verplichting. Een 12 m brede strook van gras-klaver of gras-luzerne (figuur 1) kan in aanmerking komen aangezien alle teeltcodes die verwijzen naar de aanwezigheid van gras zijn toegestaan. Voor deze stroken kan eveneens de VLI-premie worden aangevraagd. Als de strook naast een bos ligt, komt ze daarenboven in aanmerking voor EAG-bosrand met productie. ■

Geertrui Goyens is adviseur Landbouw bij het Kenniscentrum SBB.

SBB is het grootste advieskantoor in de landbouwsector en zal voor jou, indien gewenst, de verzamelaanvraag indienen en/of premies aanvragen. Voor meer informatie kan je terecht in je SBB-kantoor.

CHECK ALLE VOORWAARDEN

Je kan verschillende premies combineren. Het is wel belangrijk dat je steeds aan alle voorwaarden van de verschillende premiesystemen voldoet. Check dus steeds de meest

recente voorwaarden in de infofiches van het departement Landbouw en Visserij. Meer info via <http://lv.vlaanderen.be/nl/subsidies/perceelsgebonden/vergroeningspremie>.